

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

УУЛ
УУРХАЙН ЯАМ

НЭЭЛТТЭЙ
НИЙГЭМ
ФОРУМ

Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын үнэлгээ

Улаанбаатар хот
2014 он

Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын үнэлгээ

Судлаач: Д.БАЙЛЫХҮҮ

© Нээлттэй Нийгэм Форум, 2014

Энэхүү судалгааг бүтнээр нь болон хэсэгчлэн хувилж олшруулах, дахин хэвлэхийг хүсвэл доорх хаягаар хандаж зөвшөөрөл авна уу.

Хаяг: Жамъян гүний гудамж - 5/1
Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар - 48

DDC
657.3
Б-188

Утас: 976-11-313207
Факс: 976-11-324857
Вэб: <http://www.forum.mn>
И-мэйл: osf@forum.mn

ISBN 978-99973-0-418-6

1

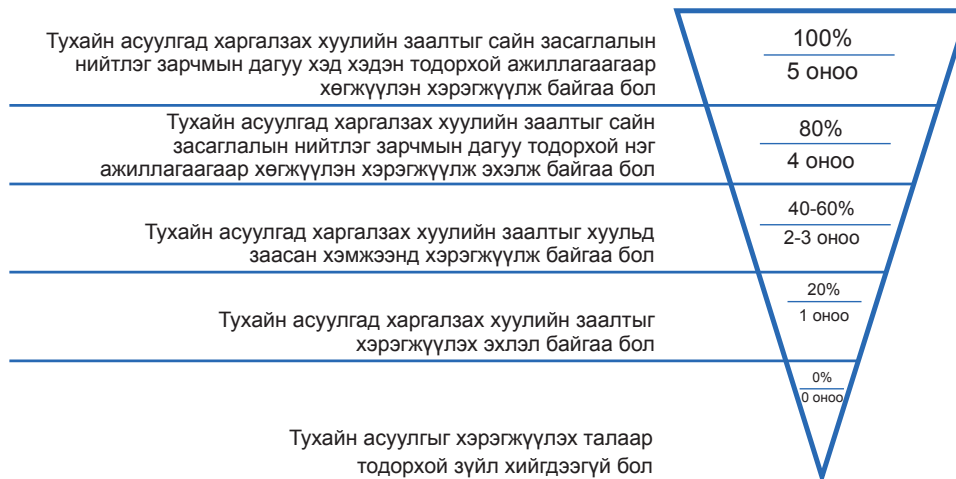
Үнэлгээний аргачлалын тойм

Энэхүү үнэлгээг хийхдээ компанийн засаглалын гол бүрэлдэхүүн хэсэг болох дор дурдсан есөн элементийг үнэлгээний үзүүлэлт болгон авч тэдгээр үзүүлэлтийн хүрээнд тухайн компани зайлшгүй баримтлах ёстой сайн засаглалын нийтлэг зарчим болон Монгол Улсын Компанийн тухай хуулийн холбогдох заалтуудын хэрэгжилтийг асуулгын аргаар үнэлж гаргалаа. Ингэхдээ асуулга бүрийн хүрээнд хийгдэх ажлын хэрэгжилтийг 0-5 оноогоор үнэлж түүнийгээ хувьд шилжүүлэн үнэлгээг 0-100 хувиар тооцож гаргалаа. Үүнд:

1. Үнэлгээг тодорхойлох үзүүлэлтүүд

- Хувьцаа эзэмшигч түүний эрхийн хамгаалалт
- ХЭ-ийн хурал (ХЭХ)
- Төлөөлөн удирдах зөвлөл (ТУЗ)
- Гүйцэтгэх удирдлага (ГУ)
- Мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал
- Чухал хэлцлүүд
- Ногдол ашиг
- Дүрэм болон засаглалтай холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулж буй бусад эрхийн актууд
- Хяналтын тогтолцоо эдгээр болно.

2. Үзүүлэлтүүдийн хэрэгжилтийг тодорхойлох асуулгуудад өгөх үнэлгээ:

Үнэлгээний дэлгэрэнгүй аргачлалыг энэхүү тайлангийн төгсгөлд Хавсралт 2-т үзүүлээ.

2

Үнэлгээний ерөнхий дүн

Компанийн засаглалын нэгдсэн үнэлгээг үзүүлсэн Хүснэгт 1-ээс харахад тус компанийн засаглалын түвшин оноогоор тооцоход 5 оноо авахаас 2.4, хувиар тооцвол 100 хувь байхаас 48 хувийн үнэлгээ авсан байна. Үүнийг Хавсралт 2-т үзүүлсэн аргачлалын дагуу үзүүлэлтүүдийг ач холбогдлоор нь жигнэн тооцоолоход 44 хувийн үнэлгээтэй гарч байна. Энэ нь тус компани засаглалын хувьд ОУСК-аас 2008 онд гаргасан “Компанийн засаглалын гарын авлага”-д дурдсан компанийн засаглалын түвшинээр авч үзэхэд хоёрдахь түвшиний буюу компанийн засаглалын чиглэлээр гарсан хуулийн заалтыг ерөнхийдөө хэрэгжүүлэн ажилладаг компани гэсэн дүгнэлт өгөхөөр үнэлгээ гарсан байна. Тэгэхдээ энэ нь маш сайн үнэлгээ авсан гэсэн үг биш цаашдаа тус компанид засаглалаа сайжруулах талаар хийх зүйл нэлээд байгаа бөгөөд энэ талаар тайлангийн зөвлөмжийн хэсэгт үзүүлэв.

Хүснэгт 1. Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын нэгдсэн үнэлгээний дүн

№	Үнэлгээний үзүүлэлтүүд	Үнэлгээ /оноогоор/	Үнэлгээ /хувиар/	Ач холбогдлын коэффициент	Жигнэсэн дундаж үнэлгээ
1	Хувьцаа эзэмшигч түүний эрхийн хамгаалалт	2.3	46	5.0	230
2	ХЭ-ийн хурал	0	0	7.5	0
3	Төлөөлөн удирдах зөвлөл	1.1	22	20.0	440
4	Гүйцэтгэх удирдлага	2.0	40	7.5	300
5	Мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал	0	0	25.0	0
6	Чухал хэлцлүүд	0.8	16	25.0	400
7	Ногдол ашиг	3.0	60	2.5	150
8	Дүрэм болон засаглалтай холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулж буй бусад эрхийн актууд	3.5	70	5.0	350
9	Хяналтын тогтолцоо	3.0	74	2.5	185
10	Дүн	1.7	34	100	20%

Компанийн үнэлгээг төрийн өмчит уул уурхайн компаниудын дундаж үнэлгээтэй харьцуулахад тус компани нь засаглалын үнэлгээгээрээ салбартаа нэгдүгээрт орж байна. Төрийн өмчит уул уурхайн дундаж үзүүлэлтийг тус компанийн түвшинтэй харьцуулан Зураг 1-д үзүүлэв.

Зураг 1. Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын түвшинг төрийн өмчит уул уурхайн компаниудын дундаж үзүүлэлттэй харьцуулсан байдал

Компанийн ерөнхий үнэлгээнээс харахад компанийн үйл ажиллагааг зохицуулах дүрэм болон бусад баримт бичгүүд болон хяналтын тогтолцоо, хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, ТУЗ, гүйцэтгэх удирдлага зэрэг үзүүлэлтүүд нь судалгаанд хамрагдсан бусад компанийн ийм төрлийн үзүүлэлтүүдээс илүү өндөр үнэлгээ авсан байна. Үнэлгээний үзүүлэлтүүдийн хэрэгжилтийг тодорхойлох нийт 130 гаруй асуулгаас 40 гаруй хувьд 5 оноо авсан нь бусад компанитай харьцуулахад илүү дээгүүр үнэлгээ юм. Үүнийг Хүснэгт 2-т үзүүлэв.

**Хүснэгт 2. Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын үнэлгээнд сайн үнэлгээ буюу
5 оноо авсан асуулгууд**

№	Асуулга
1	Хувьцаа эзэмшигчдийн бүртгэл хөтлөлт
2	Хувьцаа эзэмшигчдийн бүртгэлийн агуулга
3	ХЭ-дийн ээлжит хурлын зарыг хувьцаа эзэмшигчид цаг тухайд нь авах бололцоог хангасан байдал
4	ХЭХ-ын хэлэлцэх асуудлаар хувьцаа эзэмшигч саналаа өгөхөд шаардлагатай мэдээллээр бүрэн хангадаг эсэх
5	Зарласан болон гаргасан хувьцааг бүртгэлд тусгасан байдал
6	ХЭХ хуралдуулах тусгайлсан журамтай эсэх
7	Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлыг хуульд заасан хугацаанд хэрэгжүүлдэг эсэх
8	Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гаргалт ба түүний хэрэгжилтийг авч үздэг байдал
9	Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын материал хадгалалт
10	ТУЗ-ийн гишүүдтэй ажиллах тэднийг компанийн үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээллээр хангах ажиллагаа
11	Гишүүд ажлын лавлагаа материал бүхий тусгайлсан хавтастай эсэх
12	ТУЗ-ийн дарга гүйцэтгэх захирлын албан тушаалыг нэг хүн хашдаг эсэх
13	Гүйцэтгэх захирал нь нь ТУЗ-ийн гишүүн эсэх
14	Хороодын ажиллах журамтай эсэх
15	Тодорхой асуудлаар түр болон байнгын ажиллагаатай хороо ажилладаг эсэх
16	ТУЗ-ийн хурлын төлөвлөгөө
17	Хурлын зар хүргэлт
18	Гишүүд хуралд биеэр болон сонсож оролцох байдал
19	Хурлын ирц, хурал хуралдуулах санал гаргалт
20	Хурлын тэмдэглэл ба шийдвэрийн баталгаажуулалт
21	Сургалтад хамрагдсан эсэх
22	КЗ-ын баримт бичгийн эмх цэгц, хадгалалт, хөтлөлт
23	ТУЗ болон ХЭХ-аас гарч буй шийдвэрүүдийн агуулга, бичлэгийн байдал
24	Оролцогч талуудтай компанийг холбож ажилладаг байдал
25	Хороодтой ажиллах ажиллагаа
26	Хяналтын бүтэцтэй ажиллах ажиллагаа
27	Хувьцаа эзэмшигчтэй ажиллах ажиллагаа
28	Гүйцэтгэх захирлын ажлын тайлагналт улирал, жилээр
29	Гүйцэтгэх захирлын ажлыг ТУЗ-өөс өөр төрийн аль нэг байгууллага дүгнэдэг эсэх
30	Дүрмийг баталсан байдал
31	Дүрэмд орсон нэмэлт өөрчлөлтийг баталсан байдал
32	Дүрэмд зайлшгүй байх ёстой зүйлүүдийг тусгасан байдал
33	Аудитын хороо байгуулсан эсэх
34	Хөндлөнгийн аудитыг сонгох, томилох ажиллагаа
35	Дотоод хяналтын тогтолцоо, түүний томилгоо, ажлыг дүгнэх ажиллагаа

Тус Компани өөрийн хувьцааны болон хувьцаа эзэмшигчдийн оруулсан хөрөнгийн бүртгэлийг цаг тухайд нь сайн хөтөлдөг, ХЭХ болон ТУЗ, түүний хороодын хурал нь ерөнхийдөө тогтмолжсон, түүгээр хэлэлцэх асуудлаа танилцуулга материалын хамт хурлын өмнө хүргэдэг, хурлын бэлтгэлийг сайн хангадаг ажээ. ХЭХ болон ТУЗ, түүний хороод тусгайлсан ажиллах журамтай түүнийгээ мөрдөн ажилладаг, ТУЗ-ийн гишүүдтэйгээ компанийн зүгээс тусгайлан харьцаж тэдэнд зориулан тусгайлсан лавлах мэдээллийн цахим багцыг бий болгожээ. ТУЗ-ийн гишүүдийг байнга шинэ мэдээллээр хангах зорилгоор сургалт, семинарт оролцуулах зэргээр гишүүдтэйгээ ажилладаг, хяналтын тогтолцоо нь ойлгомжтой, ажиллагаа нь тогтмолжсон зэрэг Монголын бусад компанид үлгэр болох сайн ажиллагаа нэлээд байна. Үүнээс гадна тус компанийн Гүйцэтгэх захирал болон түүний удирдлагад ажилладаг ажилтнууд ТУЗ-ийн гишүүн биш байгаа нь ТУЗ-өөс гүйцэтгэх удирдлагатай ажиллахад аливаа сонирхлын зөрчил үүсэхгүй байх нөхцлийг бүрдүүлсэн зэрэг сайн засаглалын үйл ажиллагааны үзүүлэлтээр 5 оноо авав.

Үүнээс гадна үнэлгээний үзүүлэлтийг тодорхойлох нийт 113 асуулгаас 37 буюу 32.7 хувьд нь “0” үнэлгээ авсан нь эдгээр асуулгын хүрээнд тус компани тодорхой зүйл хийгээгүй байна. Энэ нь тус компанийн засаглалын түвшинг доош татсан үзүүлэлтүүд боллоо. Нийт үнэлгээнд “0” үнэлгээ авсан асуулгуудыг компанийн засаглалыг үнэлэх гол үзүүлэлтээр бүлэглэн Хүснэгт 3-т үзүүлэв.

Хүснэгт 3. Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын үзүүлэлтүүдийн нийт дүнд “0” оноо авсан асуулгын тоо, хэмжээ

№	Үнэлгээний үзүүлэлтүүд	Үнэлгээний асуулгын тоо	“0” оноо авсан асуулгын тоо	“0” оноо авсан асуулга /хувиар/
1	Хувьцаа эзэмшигч түүний эрхийн хамгаалалт	14	6	42
2	Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал	14	1	7
3	Төлөөлөн удирдах зөвлөл	48	11	23
4	Гүйцэтгэх удирдлага	10	2	20
5	Мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал	10	4	40
6	Чухал хэлцлүүд	9	6	66
7	Ногдол ашиг	5	5	100
8	Дүрэм болон засаглалтай холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулж буй бусад эрхийн актууд	5	1	20
9	Хяналтын тогтолцоо	8	1	12
10	Дүн	113	37	32.7

Дээрх хүснэгтээс харахад компанийн засаглалын түвшинг доош татаж буй гол үзүүлэлт нь мэдээллийн ил тод нээлттэй байдал, чухал хэлцэл, ногдол ашиг зэрэгтэй холбоотой байгаа бөгөөд эдгээрийн хүрээнд хийгдэх ёстой нийт 24 асуулгаас 15 буюу 50 шахам хувьд нь тодорхой зүйл тус компанид хийгдэлгүй орхигдсон байна. Энэхүү орхигдсон ажлууд нь нийт “0” үнэлгээ авсан асуулгын 50 гаруй хувь болж байгаа юм. Нийт “0” үнэлгээ авсан үзүүлэлтийг Хавсралт 4-т дэлгэрэнгүй үзүүлээ.

3

Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын түвшинг сайжруулах-Зөвлөмж

Тус компанийн засаглалын өнөөгийн түвшинг сайжруулах талаар хийх ажлын Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх хүмүүст ойлгомжтой байх үүднээс үнэлгээ хийсэн үзүүлэлтүүдээр бүлэглэн доорх байдлаар үзүүлэв. Үүнд:

3.1 ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧИЙН ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХ ХҮРЭЭНД ӨГӨХ ЗӨВЛӨМЖ

Хувьцаа эзэмшигч нь дараах нийтлэг эрхтэй

1. *Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох*
2. *Хурлаар хэлэлцэх асуудалд санал өгөх*
3. *Ногдол ашиг хуваарилахаар шийдвэрлэсэн тохиолдолд ногдол ашиг авах*
4. *Компани татан буугдах үед төлбөр, хураамжийг төлөөд үлдсэн эд хөрөнгөөс өөрийн эзэмшиж буй хувьцааны хэмжээтэй хувь тэнцүүлэн авах*
5. *Компани үнэт цаас гаргах тохиолдолд өөрийн эзэмшиж буй хувьцааны хэмжээтэй хувь тэнцүүлэн уг үнэт цаасаас тэргүүн ээлжид худалдан авах*
6. *Компанийн нэг буюу түүнээс дээш хувийн хувьцаа эзэмшигч нь компанийн эрх бүхий албан тушаалтнаар компанид учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэхээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргах*
7. *Компани нийлэх, нэгтгэх, өөрчлөх замаар өөрчлөн байгуулагдах, дүрэмд хувьцаа эзэмшигчдийн эрх ашгийг хөндсөн өөрчлөлт орох тохиолдолд эсрэг саналтай байсан болон санал хураалтад оролцоогүй хувьцаа эзэмшигч хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас шаардах*
8. *Нэг этгээд компанийн энгийн хувьцааны 75-аас дээш хувийг эзэмшиж байгаа тохиолдолд бусад хувьцаа эзэмшигч нь хувьцаагаа эргүүлэн худалдаж авахыг компаниас, эсвэл 75 хувийн хувьцаа эзэмшигчээс шаардах*

Тус компанийн ХЭ-ийн эрхийг хамгаалах ерөнхий үнэлгээ нь 2.1 оноо буюу 42 хувийн үзүүлэлттэй гарсан нь бусад компанийн дундажтай харьцуулахад нэлээд дээгүүр үзүүлэлт боловч энэ бүлэгт хамаарах 14 асуулгын зургаад нь 0 оноо авчээ. Үнэлгээнд доогуур оноо авсан үзүүлэлт тус бүрээр хийх ажлын зөвлөмжийг боловсруулж доорх хүснэгтэд харуулав.

№	Үнэлгээнд доогуур оноо авсан үзүүлэлт	Хийх ажлын талаар өгөх зөвлөмж	Хариуцан хэрэгжүүлэгч
1	Хувьцаа эзэмшигч (ХЭ)-ийн ээлжит хурлын үед ХЭ-ийн авах ёстой мэдээллийг бүрэн хүргэдэг эсэх	<p>1. Компанийн тухай хуулийн 65.6–д заасан мэдээллийг холбогдох этгээдүүд бэлтгэн компанийнхаа вэб дээр тавихаас гадна хурлын зар хүргэх журмын дагуу ХЭ-д хүргэдэг болгох, ингэснээрээ ХЭ-д ядахдаа жилд 1 удаа компанийн талаар тодорхой мэдээлэл авдаг болно.</p> <p>2. ТУЗ нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлыг хуралдуулах шийдвэртээ дээрх мэдээллийг бэлтгэх, хүргэх ажлыг зохион байгуулах этгээдийг зааж үүрэг болгосон заалт оруулах</p>	Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурал хуралдахын өмнө ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга (НБД) холбогдох ажилтнуудаар гаргуулан хувьцаа эзэмшигчид хүргүүлэх ажлыг зохион байгуулдаг болох
2	ХЭ-д компанийн санхүүгийн талаарх мэдээлэл авах бололцоог хангасан байдал	Улирал, жилийн санхүүгийн тайланг өөрийн вэб дээр байнга тавьдаг журамтай болох	ТУЗ-ийн НБД холбогдох ажилтнаас авч тавьдаг болох
3	Хувьцаа эзэмшигч компанийн үйл ажиллагаа болон компани дээр болж буй томоохон үйл явдлын талаар байнга мэдээлэл авах бололцоог хангасан байдал	Томоохон үйл явдал гэж юуг хэлэхийг компанийхаа онцлогтой холбогдуулан мэдээллийн бодлогын баримт бичигтээ тодорхойлж түүнийгээ вэб дээрээ заавал мэдээлэхээс гадна шаардлагатай бол мэдээллийн хэрэгслээр нийтэд мэдээлдэг болох	Мэдээллийн асуудал хариуцсан ажилтан хэрэв байхгүй бол ТУЗ-ийн НБД, аль ч тохиолдолд НБД энэ ажилд хяналт тавина
4	Төрийн эзэмшлийн хувьцааны эрхийг төрийг төлөөлөн эзэмшиж буй этгээдийн төлөөлөх хэмжээг тусгайлан тогтоож өгсөн эсэх	Компанийн дүрэмд төрийн эзэмшиж буй хувьцааны эрхийг төрийн байгууллагуудын эрх хэмжээнд тохируулан хуваарилсан заалт оруулж түүний дагуу төрийн байгууллагууд компанитай харьцдаг болох	ТУЗ компанийн дүрэмд энэ талаар тодорхой заалт оруулах

3.2 ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ХУРЛЫН ХҮРЭЭНД ӨГӨХ ЗӨВЛӨМЖ

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал

ХЭХ нь хувьцаа эзэмшигчдийн эрхээ хэрэгжүүлэх гол хэлбэр бөгөөд компанийн удирдлага, зохион байгуулалт, үйл ажиллагааны гол чухал асуудлыг хэлэлцэн шийдвэрлэдэг тул компанийн эрх барих дээд байгууллага нь болдог. Нэг хувьцаа эзэмшигчтэй компанийн хувьд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын бүрэн эрхийг тухайн хувьцаа эзэмшигч өөрөө хэрэгжүүлнэ.

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал нь нэг талаар компанийн эрх барих дээд байгууллага, нөгөө талаар ХЭ-ээс компанийн эзэн гэдэг утгаараа компанийн үйл ажиллагаатай холбоотой хамгийн чухал асуудлыг хэлэлцэхэд оролцож саналаа өгөх замаар шийдвэрлэдэг удирдлагын чухал бүтэц. Иймд Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг батлагдсан журам, дүрмийн дагуу хуралдуулах, түүнд ХЭ-ийг ялгаварлахгүйгээр бүгд оролцох бололцоог хангах нь компанийн зүгээс хийх чухал ажлын нэг. ХЭ нь хурлын үед л тухайн компанийн эзэн гэдгээ мэдэрч шийдвэр гаргахад оролцох эрхээ эдэлнэ. Тус компани эдгээр асуудлаар бусдаас илүү сайн байгаа учраас 2.9 оноо авч уг үзүүлэлтийг тодорхойлох 14 асуулгаас 1-д нь буюу хурлын шийдвэрийг нийтэд мэдээлэх асуулгад “0” үнэлгээ авсан байна. Үүнтэй холбоотой зөвлөмжийг дараах хүснэгтэд үзүүлэв.

№	Үнэлгээнд доогуур оноо авсан үзүүлэлт	Хийх ажлын талаар өгөх зөвлөмж	Хариуцан хэрэгжүүлэгч
1	Хурлаас гаргасан шийдвэрийг нийтэд мэдээлдэг эсэх	ХЭХ-ын шийдвэрийг нууцад хамаарахгүй тохиолдолд заавал мэдээлж байх /цахим хуудсаар/	ТУЗ

3.3 ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН АЖИЛЛАГААНЫ ТАЛААР ӨГӨХ ЗӨВЛӨМЖ

Тус компанийн ТУЗ-ийн ажиллагааны ерөнхий үнэлгээ 3.1 оноо буюу 62 хувьтай гарсан нь судалгаанд хамрагдсан нийт компани дотроо хамгийн өндөр үнэлгээ байсан боловч тус үзүүлэлтэд хамаарах нийт 48 асуулгын 11-д нь “0” оноо авчээ. Иймд “0” оноо авсан асуулгын хүрээнд цаашид ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг сайжруулах зүйл нэлээдгүй байгааг доорх зөвлөмжид тусган үзүүлээ.

Төлөөлөн удирдах зөвлөл

ТУЗ нь хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хамгаалах, тэднийг төлөөлж компанийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьж ерөнхий удирдлагаар хангах үүрэг бүхий компанийн эрх барих байгууллага мөн.

№	Үнэлгээнд доогуур оноо авсан үзүүлэлт	Хийх ажлын талаар өгөх зөвлөмж	Хариуцан хэрэгжүүлэгч
1	ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүнд хараат бус гишүүнтэй эсэх	Монгол Улсын Компанийн тухай хуульд заасны дагуу ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүнд хараат бус гишүүнтэй болох. Энэ асуудлыг талууд харилцан ярилцаж шийдвэрлэх	ХЭ-д
2	ТУЗ-ийн гишүүдийн бүрэн эрхийн хугацаа	ТУЗ-ийн гишүүдийн бүрэн эрхийн хугацааны талаар дүрэмдээ заалт оруулах	“-”
3	ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлын хуваарилалт	ТУЗ-ийн гишүүдийн мэргэжил, чадвартай нь уялдуулан ТУЗ-ийн бүрэн эрхтэй холбоотой асуудлаар хуваарилалт хийх	
4	ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлын дүгнэлт	Зөвлөмжийн төгсгөлд байгаа жишээнээс санаа авч ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлыг дүгнэдэг болох	ТУЗ
5	Гишүүдийн цалин, шагнал нийтэд нээлттэй байгаа эсэх	ТУЗ-ийн гишүүдийн авч буй цалинг цахим хуудасдаа тавьдаг болох	“-”
6	Хороодын ажил дүгнэдэг эсэх	Хороодын үйл ажиллагааг байнга дүгнэдэг болох, энэ талаар хорооны ажиллах журамд тодорхой заалт оруулах	“-”
7	Хороодын гишүүнд ажилласны төлөө урамшуулал олгодог эсэх	Хорооны гишүүдэд ажлынх нь гүйцэтгэлтэй холбогдуулан нэмэгдэл олгодог болох	“-”
8	Хурлын шийдвэрийг нийтэд мэдээлдэг эсэх	ТУЗ-ийн хурлаас гарсан шийдвэрийг хэрэв байгууллагын нууцад хамаарахааргүй бол нийтэд заавал мэдээлдэг байх	ТУЗ-ийн дарга

9	ТУЗ-ийн үйл ажиллагаанд үнэлэлт өгөх	Зөвлөмжийн төгсгөлд байгаа жишээг үндэслэн ТУЗ-ийн ажлыг дүгнэдэг болох	-"
10	ТУЗ-ийн ажлын тайлагналт	ТУЗ өөрийн ажлыг жилд 1-ээс доошгүй удаа ХЭХ-д тусгайлан тайлагнаж ажлаа дүгнүүлдэг болох	ТУЗ
11	ТУЗ-ийн үйл ажиллагаанд дүгнэлт өгдөг эсэх	-"	ТУЗ
12	ТУЗ-ийн гишүүдэд хариуцлагын даатгал хийлгэдэг байдал	ТУЗ-ийн гишүүд гаргасан шийдвэрийнхээ төлөө хариуцлага хүлээдэг болсонтой холбогдуулан тэднийг тодорхой түвшинд эрсдэл хийх бололцоог хангах үүднээс албан тушаалын хариуцлагын даатгал хийлгэдэг болох	Компани
13	ТУЗ-ийн НБД-ын ажиллагаа	ТУЗ-ийн НБД хяналтын бүтэц, ХЭ-ийн ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлж ажиллахын хамт мэдээллийг ил тод, нээлттэй болгоход байнга хяналт тавьж ажиллах шаардлагатай.	ТУЗ-ийн НБД

3.4 ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТАЛААР ӨГӨХ ЗӨВЛӨМЖ

Компанийн гүйцэтгэх удирдлага

Компанийн гүйцэтгэх удирдлага (ГУ) нь ТУЗ-ийн шийдвэрээр томилогдон түүнд ажлаа тайлагнан дүгнүүлж, компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах эрх, үүрэг бүхий этгээд мөн.

№	Үнэлгээнд доогуур оноо авсан үзүүлэлт	Хийх ажлын талаар өгөх зөвлөмж	Хариуцан хэрэгжүүлэгч
1	Гүйцэтгэх захиралтай гэрээ байгуулалт, Компанийн үйл ажиллагаа болон гэрээний биелэлтийг тусд нь дүгнэдэг эсэх	Гүйцэтгэх захирал нь ТУЗ-тэй гэрээ байгуулж түүнийгээ жилд 2-оос доошгүй удаа тусгайлан дүгнүүлж ажилладаг байх	ТУЗ
2	ГЗ-ын цалин, урамшууллыг нийтэд мэдээлдэг эсэх	Төрийн оролцоотой ХХК-ийн хувьд гүйцэтгэх захирлын цалин, урамшуулал нийтэд ил тод, нээлттэй байх ёстой. Иймд энэ мэдээллийг жилийн тайланд тусган түүгээр дамжуулан компанийн вэб дээр мэдээлж байх нь зүйтэй.	ТУЗ-ийн НБД

3.5 МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД, НЭЭЛТТЭЙ БАЙДЛЫН ТАЛААР ӨГӨХ ЗӨВЛӨМЖ

Мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал

ХЭ-ийн ээлжит хурал хуралдах үед компани хувьцаа эзэмшигчиддээ дараах мэдээллийг танилцуулах үүрэгтэй. Үүнд:

- Санхүүгийн жилийн тайлан
- Санхүүгийн жилийн тайлангийн талаарх аудитын байгууллагын дүгнэлт
- Тайлангийн жилд хийгдсэн сонирхлын зөрчилтэй хэлцлүүд
- ТУЗ-ийн гишүүнд нэр дэвшсэн хүний тухай танилцуулга
- Компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд, тэдгээрийн эзэмшлийн хувьцааны төрөл, тоо
- ТУЗ, гүйцэтгэх удирдлагын зардал, цалин урамшуулал

№	Үнэлгээнд доогуур оноо авсан үзүүлэлт	Хийх ажлын талаар өгөх зөвлөмж	Хариуцан хэрэгжүүлэгч
1	Санхүүгийн мэдээллийг нийтэд мэдээлдэг эсэх	Санхүүгийн мэдээллийг вэб дээр тогтмол мэдээлдэг журамтай болох	ТУЗ
2	Санхүүгийн мэдээллийг вэб дээр тогтмол мэдээлдэг эсэх		-
3	Худалдан авалтын ажиллагааны гүйцэтгэлийг нийтэд нээлттэй мэдээлдэг эсэх	Төрийн өмчийн оролцоотой ХК-ийн хувьд худалдан авалтын ажиллагаа нийтэд нээлттэй байх ёстой. Хамгийн гол нь худалдан авалт хийсэн этгээд, барааны нэр, үнэ зэргийг вэб дээрээ заавал мэдээлдэг байх ёстой. Иймд энэ талаар МБББ-т тусган хэрэгжүүлдэг болох.	-
4	ТУЗ ба ГЗ-ын цалин, урамшууллыг жилийн тайланд тусгадаг эсэх	ТУЗ, ГЗ-ын цалин, урамшууллыг жилийн тайлан болон вэб дээрээ мэдээлдэг болох энэ талаар МБББ-тээ тусгах	
5	Компанийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн жилийн нэгдсэн тайланг аудитын дүгнэлтийн хамт нийтэд зориулан тусгайлан эмхэтгэл болгон гаргадаг эсэх	Жил бүр компанийхаа санхүүгийн болон үйл ажиллагааг харуулсан эмхэтгэлийг нийтэд зориулан гаргадаг болох, түүний бүтцийг зөвлөмжийн төгсгөлд үзүүлэв.	
6	Компани дээр болсон томоохон үйл явдлыг нийтэд тогтмол мэдээлдэг байдал	МБББ-т томоохон үйл ажиллагаа гэдгээ тодорхойлж энэ талаарх мэдээллийг вэб дээрээ байнга мэдээлж байх	ТУЗ-ийн НБД

3.6 ЧУХАЛ ХЭЛЦЭЛ ХИЙХ ТАЛААР ӨГӨХ ЗӨВЛӨМЖ

Чухал хэлцэл

Чухал хэлцэл гэдэгт компани дээр хийгдэж буй их хэлцэл, сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл, компанийн хяналтын багцыг авах зэрэг хэлцэл хамаарагдана. Эдгээр хэлцэл нь компанийн хөрөнгө, хувьцааны үнэ, хувьцаа эзэмшигчдийн эд хөрөнгийн эрх болон өмчлөлд томоохон нөлөө үзүүлдгээс гадна эдгээр хэлцлийг хийх үед ёс бус ажиллагаа нэлээд гардаг. Энэ нь компанийн үйл ажиллагаанд томоохон эрсдэл, сөрөг үр дагавар үүсгэх тул засаглалын хүрээнд тусгайлан авч үздэг.

№	Үнэлгээнд доогуур оноо авсан үзүүлэлт	Хийх ажлын талаар өгөх зөвлөмж	Хариуцан хэрэгжүүлэгч
1	Нийтэд мэдээлдэг байдал	Их хэлцлийн тодорхойлолтыг компанийнхаа онцлогт тохируулан тодорхойлж ажиллагааг нь журамлах	ТУЗ, ГЗ
2	Жилийн тайланд тусгадаг байдал	Тухайн тайлангийн хугацаанд хийгдсэн их хэлцлийг тайлан болон вэб дээрээ тавьдаг болох	"-
3	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг зохих журмын дагуу шийдсэн байдал	СЗХ хийх ажиллагааг журамласан тусгай журамтай болж түүнийхээ дагуу хийдэг болох	ТУЗ-ийн НБД
4	Нийтэд мэдээлдэг байдал	Тухайн тайлангийн хугацаанд хийгдсэн их болон СЗХ-ийг тайлан болон вэб дээрээ тавьдаг болох	"-
5	Жилийн тайланд тусгадаг байдал	Тухайн тайлангийн хугацаанд хийгдсэн их болон СЗХ-ийг тайлан болон вэб дээрээ тавьдаг болох	"-
6	Эрх бүхий албан тушаалтан (ЭБАТ) нь өөрийн нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээллийг өгсөн байдал	Компанийн дүрэмд заасан ЭБАТ-уудаас тэдний нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээллийг авч компанийн вэб дээрээ тавьж шаардлагатай тохиолдолд үзэх бололцоог хангасан байх	"-
7	ЭБАТ болон түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээлэл нээлтэй байгаа эсэх	Компанийн дүрэмд заасан ЭБАТ-уудаас тэдний нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээллийг авч компанийн вэб дээрээ тавьж шаардлагатай тохиолдолд үзэх бололцоог хангасан байх	"-

3.7 НОГДОЛ АШГИЙН ТАЛААР ӨГӨХ ЗӨВЛӨМЖ

Ногдол ашиг

Ногдол ашиг нь хувьцаа эзэмшигчийн суурь эрхүүдийн нэг бөгөөд түүний эдийн засгийн агуулга нь оруулсан хөрөнгийнхөө өгөөжийг хүртэх хэлбэр юм. Компани санхүүгийн жил дууссанаас хойш 50 хоногийн дотор тухайн жилийн үр дүнгээс ногдол ашиг хуваах эсэх талаар шийдвэр гаргах ёстой.

№	Үнэлгээнд доогуур оноо авсан үзүүлэлт	Хийх ажлын талаар өгөх зөвлөмж	Хариуцан хэрэгжүүлэгч
1	Ногдол ашгийн бодлогын баримт бичиг байгаа эсэх	Ногдол ашгийг хуваарилах нөхцөл, журам, хуваарилсан бол түүнийг хэрхэн хувьцаа эзэмшигчид хүргэх, хүргэсэн тухай тайлан гаргах, хуваарилах эсэх талаар шийдвэр гарах зэрэг асуудлыг тусгасан бодлогын баримт бичигтэй байх нь зүйтэй бөгөөд энэхүү бодлогын баримт бичгээ нийтэд нээлттэй болгох	ТУЗ, ГЗ --
2	Ногдол ашиг хуваарилсан байдал	ТУЗ-өөс компанийн тухай хуульд заасны дагуу санхүүгийн жил дууссанаас хойш 50 хоногийн дотор ногдол ашиг хуваарилах эсэх талаар заавал шийдвэр гаргадаг байх	
3	Ногдол ашиг хуваарилах эсэх тухай шийдвэр гаргаж буй байдал		

3.8 ХЯНАЛТЫН ТОГТОЛЦООНЫ ТАЛААР ӨГӨХ ЗӨВЛӨМЖ

Хяналтын тогтолцоо

Компанийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих нь удирдлагын маш чухал хэрэгсэл бөгөөд энэ нь өөрийн гэсэн эрх үүрэг бүхий дотоод гадаад бүтэцтэй бүхэл бүтэн систем тогтолцоо байдаг. Компанийн хяналтын тогтолцоо нь

- Хяналтын зөвлөл
- Компанийн дотоод хяналт
- ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хороо
- Бие даасан хөндлөнгийн аудит зэргээс бүрдэнэ.

№	Үнэлгээнд доогуур оноо авсан үзүүлэлт	Хийх ажлын талаар өгөх зөвлөмж	Хариуцан хэрэгжүүлэгч
1	Хөндлөнгийн аудитын тайланг нийтэд мэдээлдэг байдал	Аудитын өгсөн дүгнэлт бүхий санхүүгийн тайланг вэб дээрээ заавал тавьдаг байхаас гадна сонирхогч талууд үзэх бололцоог хангасан байх	ТУЗ, ГЗ

3.9 ДҮРЭМ БОЛОН БУСАД ЭРХИЙН АКТУУДЫН ТАЛААР ӨГӨХ ЗӨВЛӨМЖ

Компанид засаглалын чиглэлээр байх дотоод эрхийн актууд

- Компанийн дүрэм
- Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулах журам
- ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам
- Хяналтын зөвлөл/хянан шалгагчийн ажиллах журам
- Гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагааны журам
- Компанийн НБД-ын даргын ажиллах журам
- Дотоод хяналтын нэгжийн ажиллах журам
- Салбар нэгжийн ажиллах журам
- ТУЗ-ийн хороодын ажиллах журам
- Компанийн ёс зүйн дүрэм
- Компанийн мэдээллийн бодлогын баримт бичиг
- Ногдол ашгийн бодлого
- Компанийн аюулгүй ажиллагааны бодлогын баримт бичиг
- Компанийн эрсдэлийн бодлогын баримт бичиг
- Компанийн хөдөлмөрийн дотоод журам
- Компанийн засаглалын кодекс

№	Үнэлгээнд доогуур оноо авсан үзүүлэлт	Хийх ажлын талаар өгөх зөвлөмж	Хариуцан хэрэгжүүлэгч
1	Дүрэм нийтэд нээлттэй байгаа эсэх	Дүрэм нь нийтэд нээлттэй байх баримт бичиг тул түүнийг сонирхогч этгээд чөлөөтэй үзэх бололцоог хангаж вэб дээр тавьсан байх	-“-
2	Засаглалтай холбоотой ажиллагааг зохицуулсан эрхийн актууд байгаа эсэх	Компанийн засаглалтай холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулах талаар зөвлөмжийн төгсгөлд заасан баримт бичгүүдийг боловсруулж ТУЗ-өөс батлан хэрэгжүүлэх шаардлагатай	ТУЗ ба НБД

4

ХАВСРАЛТУУД

ХАВСРАЛТ 1. КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫГ САЙЖРУУЛАХ ХҮРЭЭНД АШИГЛАХ ЗАРИМ БАРИМТ БИЧГИЙН ЗАГВАР

1. ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг үнэлэх хүснэгт

ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг үнэлэх хүснэгтэд дурдсан асуулт бүрт ТУЗ-ийн гишүүд өөрсдийн үнэлгээг дор дурдсан байдлаар өгнө.

1 - нэлээд сайжруулах шаардлагатай	4 - сайн
2 - сайжруулах шаардлагатай	5 - маш сан
3 - дунд зэрэг	

Үнэлгээний хүснэгтэд ТУЗ-ийн гишүүдийн нэр бичихгүй.

Нэг. Ерөнхий үйл ажиллагаа ба бүрэн эрхийн хэрэгжилт						
№	Асуултууд	Үнэлгээ				
		1	2	3	4	5
1	Компани болон түүний ХЭ-ийн сонирхлыг хамгаалахад ТУЗ үйл ажиллагаагаа хангалттай чиглүүлж байсан уу?					
2	ТУЗ шийдвэр гаргахдаа бизнесийн өртгийг нэмэгдүүлэх болон ХЭ-ийн бусад сонирхлыг хангахад чиглэгдэж байсан уу? Та үүнийг яаж үзэж байна?					
3	ТУЗ-ийн бүрэн эрх амьдрал дээр ХЭХ болон ГУ-ын бүрэн эрхээс хэр ялгагдан зааглагдаж байсан бэ?					
4	Та ТУЗ-ийг өөрийн үүрэг роль, бүрэн эрх болон гол зорилтуудаа бүрэн хэмжээнд ойлгон ажиллаж байгаа гэж үзэж байна уу?					
5	ТУЗ бүтэн жилийн туршид гол зангилаа асуудлуудыг шийдэхдээ компанийн үнэт зүйл, алсын хараа, стратеги зорилтуудыг хэр мэдэж ойлгож байсан бэ?					
6	ТУЗ компанийн үйл ажиллагааг ерөнхий удирдлагаар хангах болон түүний стратегийг тодорхойлох өөрийн үүргээ хэр үр ашигтай хэрэгжүүлж байна?					

7	ТУЗ компанийн санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагаанд тавих хяналтаа бололцоот хэрэгслүүд ашиглан хэрэгжүүлж чадаж байгаа юу?					
8	ТУЗ компанийн ГУ-ын ажлыг дүгнэх өөрийн үүргээ хэр сайн хэрэгжүүлж байгаа вэ?					

Тайлбар:

Хоёр. ТУЗ-ийн гишүүд

№	Асуултууд	Үнэлгээ				
		1	2	3	4	5
1	Гишүүдийн тоо шаардлага хангаж байгаа юу? ТУЗ-ийн болон түүний хороодын удирдлага хэр үр ашигтай ажиллаж байна?					
3	ТУЗ-ийн гишүүдийн тоо тэдний мэдлэг, туршлага, чадвар болон бусад байх ёстой чанарын талаар боловсруулсан, хэрэгжүүлсэн, төлөвлөж буй бодлого байгаа юу?					
4	Компанийн стратегийг боловсруулах болон үйл ажиллагаанд шаардлагатай хяналтыг хэрэгжүүлэхэд одоогийн ТУЗ-ийн гишүүдийн мэдлэг, чадвар болон ТУЗ-ийн бүтэц хангалттай юу?					
5	ТУЗ-ийн гишүүдийн хамтын ажиллагаа хэр үр ашигтай вэ? Тухайлбал, ТУЗ хамтын байгууллагын хувьд хэр үр дүнтэй ажиллаж байна? Тодорхой чухал санал гаргасан гишүүнийг урамшуулдаг уу?					
6	ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн бодит байдалд үнэхээр хараат бус байж чаддаг уу?					

Тайлбар:

Гурав. ТУЗ-ийн хороод

№	Асуултууд	Үнэлгээ				
		1	2	3	4	5
1	ТУЗ-ийн дэргэд шаардлагатай хороод ажилладаг уу?					
2	Хороод хэр үр ашигтай ажиллаж байна гэж үздэг вэ? Тэд шаардлагатай зөвлөмж өгч чаддаг уу?					
3	Хорооны гишүүд тухайн хорооныхоо хариуцсан чиглэлээр хангалттай мэдлэг чадвар, туршлагатай юу?					
4	Хорооны гишүүн бус ТУЗ-ийн гишүүд хорооны шийдвэрийн талаар мэдээлэл хэр авдаг вэ?					

Тайлбар:

Дөрөв. ТУЗ-ийн үйл ажиллагаа

№	Асуултууд	Үнэлгээ				
		1	2	3	4	5
1	ТУЗ чухал асуудлаа хэр зөв тодорхойлж чаддаг вэ? Ийм асуудлуудыг хэлэлцэх төлөвлөгөө график байдаг уу?					
2	Та ТУЗ-ийн хуралд сайн бэлтгэхийн тулд хэлэлцэх асуудлын талаарх мэдээллийг хангалттай цаг хугацаанд урьдчилан авдаг уу?					
3	Дээрх мэдээллийг хурлаас өмнө агуулга чанарын хувьд авч чаддаг уу?					
4	ТУЗ-ийн хурал хэлэлцэж буй асуудлаар гишүүд хоорондоо нээлттэй саналаа солилцон хэлэлцэж цаг тухайд нь шийдвэрээ гаргаж чаддаг уу?					
5	ТУЗ-ийн хуралд асуудал танилцуулагч шийдвэр гарахад шаардлагатай мэдээлэл өгч чаддаг уу?					
6	Асуудал хэлэлцэх ба танилцуулах хугацааны хуваарилалт хэр зөв явагддаг вэ?					
7	ТУЗ-ийн хурлын зэрэгцээ компанийн албан хаагчидтай мэдээлэл солилцох бололцоо байдаг уу?					
8	ГУ-ын ажлыг дүгнэхийн тулд ТУЗ компанийн үр ашгийн үзүүлэлтийг тодорхойлдог уу?					
9	ТУЗ-ийн хурлын өмнө танд танилцуулсан санхүүгийн мэдээлэл нь компанийн чухал асуудал болон хэтийн чиглэлийг ойлгоход хангалттай мэдээлэл болдог уу?					
10	Танд өгч буй санхүүгийн мэдээллийн хэлбэр нь компанийн чухал асуудал ба хэтийн чиглэлийг салгасан байдаг уу?					
11	ТУЗ болон ГУ нь компанийн үйл ажиллагаанд гол нөлөө үзүүлэх эрсдэлд анхаарлаа төвлөрүүлж ажилладаг гэж хэлж чадах уу?					
12	ТУЗ-д эрсдэлийг хянах систем байгаа юу?					
13	Шинээр сонгогдсон гишүүдэд компанийн үйл ажиллагаа болон ТУЗ-ийн ажиллах журмыг танилцуулах мэдээлэл бий юу?					

Тайлбар:

Тав. ТУЗ-ийн үүрэг, хариуцлага

№	Асуултууд	Үнэлгээ				
		1	2	3	4	5
1	Компанитай холбоотой асуудал үүсэхэд хүлээх үүргийн талаар мэдээлэл өгсөн үү, өгсөн бол хэр хангалттай байсан бэ?					
2	ТУЗ-ийн гишүүдэд өөрийн хяналтын үүргийг гүйцэтгэхэд компанийн үйл ажиллагаа түүний онцлогийн талаар мэдэж авахад хангалттай хугацаа зарцуулсан уу?					

3	ТУЗ-ийн гишүүдээс ГУ-ын ажиллагаанд өгч буй зөв шүүмжлэлийг хүлээн авч буй байдал хангалттай байдаг уу?					
4	ТУЗ-ийн гишүүд компанитай өөрийн хийсэн хэлэлцээр дэх сонирхлын талаар мэдээлдэг үү? Түүнийг хэлэлцэхэд санал өгөхөөс татгалздаг уу?					
5	Таны хариуцлагын талаар компани хамгаалалтын ямар нэг хэлбэр илэрхийлдэг үү?					

Тайлбар:

2. ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлыг үнэлэх хүснэгт

Дараах хүснэгтэд дурдсан асуулт бүрт ТУЗ-ийн гишүүд өөрөөсөө бусад гишүүдэд дор дурдсан байдлаар үнэлгээ өгнө.

1 - нэлээд сайжруулах шаардлагатай	3 - дунд зэрэг
2 - сайжруулах шаардлагатай	4 - сайн
	5 - маш сан

Үнэлгээний хүснэгтэд ТУЗ-ийн гишүүдийн нэр бичихгүй.

ТУЗ-ийн гишүүн ... овогтой ... -ийн үнэлгээний хуудас

№	ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлыг дүгнэх үзүүлэлт	Гишүүн 1	Гишүүн 2	Гишүүн 3	Гишүүн 4	Гишүүн 5	Гишүүн 6	Гишүүн 7	Гишүүн 8	Гишүүн 9
1	Мэргэжлийн дадлага									
2	Салбарын мэдлэг									
3	Мэргэжил									
4	Ажил хэргийн хэлэлцүүлэг									
5	Стратеги хандлага									
6	Шударга байдал									
7	Хуралд оролцох оролцоо									
8	Хуралд бэлтгэх байдал									

-
- 9 Багаар ажиллах
чадвар
-
- 10 Идэвхтэй байдал
-
- 11 Ерөнхий оролцоо
-

3. ТУЗ-ийн хурлын дэлгэрэнгүй тэмдэглэл

Хурал болсон өдөр: оны-р сарын-ны өдөр

Хурал болсон цаг:-ээс -ийн хооронд

Хурал болсон газар:

Хурлын дарга:

Хуралд оролцсон гишүүд:

- 1.
- 2.
- 3.

Хурлын ирц%.

Хурлаар хэлэлцсэн асуудал

- 1.
- 2.
- 3.

Нэгдүгээр асуудал:

Асуудал танилцуулсан хүний нэр, албан тушаал:.....

.....

Асуудал хэлэлцэхэд оролцсон хүмүүсийн нэр, албан тушаал:

.....

Хэлэлцэж байгаа асуудлаар асуулт гаргаж, санал гаргасан хүмүүсийн нэр албан тушаал, асуулт ба гаргасан саналын талаарх товч тэмдэглэл

1.

.....

Нэгдүгээр асуудлаар гарсан шийдвэр:

.....

Тухайн асуудалд санал өгсөн байдал:

	ТУЗ-ийн гишүүний овог, нэр	Санал өгсөн байдал		
		Зөвшөөрсөн	Татгалзсан	Түдгэлзсэн
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Хоёрдугаар асуудал:

Асуудал танилцуулсан хүний нэр, албан тушаал:.....

.....

Асуудал хэлэлцэхэд оролцсон хүмүүсийн нэр, албан тушаал:

.....

Хэлэлцэж байгаа асуудлаар асуулт асууж, санал гаргасан хүмүүсийн нэр албан тушаал, асуулт ба гаргасан саналын талаарх товч тэмдэглэл

1.

Хоёрдугаар асуудлаар гарсан шийдвэр:

.....

Тухайн асуудалд санал өгсөн байдал:

	ТУЗ-ийн гишүүний овог, нэр	Санал өгсөн байдал		
		Зөвшөөрсөн	Татгалзсан	Түдгэлзсэн
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Хурлын тэмдэглэл хөтөлсөн

ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга/...../

Хурлын тэмдэглэлтэй танилцсан хуралд оролцсон

Хурлын дарга/...../

ТУЗ-ийн гишүүн/...../

4. ТУЗ-ийн гишүүдэд тавих шаардлага

Хувь хүний хувьд:

1. Нэр хүнд, чадвар, үнэнч шударга, хариуцлагатай байдал
2. Ажлын зав чөлөө
3. Багаар ажиллах хүсэл, чадвар

Мэргэжлийн хувьд:

1. Санхүү, эдийн засаг
2. Менежмент
3. Хямралын үеийн удирдлага
4. Санхүү, мөнгөний зах зээлийн хэрэгсэл
5. Салбарын чиглэлийн мэргэжил

Дадлагажсан чадварын хувьд:

1. Компанийн засаглал ба эрх зүй
2. Бизнес төлөвлөгөө
3. ОУНББС-ын дагуу гаргасан тайлан балансыг уншиж шинжилгээ хийх
4. Хөрөнгө оруулалтын үндэс
5. Татварын тогтолцоо
6. Санхүүгийн зүй бус ажиллагаа, алдааг илрүүлэх

5. Компанийн засаглалтай холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулах хүрээнд компанид байх эрхийн актууд

1. Компанийн дүрэм	10. Компанийн ёс зүйн дүрэм
2. ХЭ-ийн хурал хуралдуулах журам	11. Компанийн мэдээллийн бодлогын баримт бичиг
3. ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	12. Ногдол ашгийн бодлого
4. Хяналтын зөвлөл/хянан шалгагчийн ажиллах журам	13. Компанийн аюулгүй ажиллагааны бодлогын баримт бичиг
5. ГУ-ын үйл ажиллагааны журам	14. Компанийн эрсдэлийн бодлогын баримт бичиг
6. Компанийн НБД-ын ажиллах журам	15. Компанийн хөдөлмөрийн дотоод журам
7. Дотоод хяналтын нэгжийн ажиллах журам	16. Компанийн засаглалын кодекс
8. Салбар нэгжийн ажиллах журам	
9. ТУЗ-ийн хороодын ажиллах журам	

6. ТУЗ-ийн дэргэдэх хороодын ажиллах журмын нийтлэг бүтэц

1. Нийтлэг үндэслэл	4. Хорооны ажиллах журам
2. Хорооны эрх үүрэг, хийх ажлын чиглэл	5. Хорооны ажлын тайлагналт
3. Хорооны бүтэц, дарга, гишүүд, тэднийг томилох	6. Хорооны гишүүдийн шагнал, урамшуулал

7. ТУЗ-ийн гишүүдэд цалин, урамшуулал олгоход анхаарах асуудлууд

1. ТУЗ-ийн гишүүдэд олгох цалин урамшууллын хэмжээг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас тогтооно.
2. ТУЗ-ийн ЦУХ-оос боловсруулсан саналыг үндэслэн шийдвэрлэнэ.
3. Шагналын хэмжээг тогтоох үндэс нь тэдгээрийн үйл ажиллагааны үр дүн.
4. Үр дүнг тооцох хугацаа нь үйл ажиллагааны тодорхой үе байх ба ихэнх тохиолдолд 1 жил байдаг.
5. ТУЗ-ийн гишүүдийн цалин, урамшуулал нь гол төлөв компанийн санхүүгийн боломж, гишүүдийн тоо, компанийн үйл ажиллагааны төвөгтэй байдал болон эрсдэлийн хэмжээнээс хамаарч янз бүр байж болно. Гэхдээ нийтлэг баримтлах зарчим дараах хэлбэртэй байж болно.
 - Сард тогтмол олгох цалин (энэ нь бага байх)
 - ТУЗ-ийн хуралд оролцсон тохиолдолд олгох урамшуулал
 - Хорооны ажилд оролцсоны төлөө олгох нэмэгдэл
 - Хорооны болон ТУЗ-ийн даргын ажлыг гүйцэтгэсний төлөө олгох нэмэгдэл
 - ТУЗ-ийн гишүүний үүрэг гүйцэтгэхтэй холбогдож гаргасан зардлыг нөхөх олговор

8. ТУЗ-ийн хурлаар хэлэлцэх асуудлын төлөвлөгөөний нийтлэг жишээ

Оны эхний хурлаар хэлэлцэх асуудал

1. Өнгөрсөн хурлын асуудлыг батлах
2. Жилийн хөрөнгө оруулалтын асуудал
3. Жилийн санхүүгийн үр дүн
4. ТУЗ-ийн хороодын тайлан

Хоёрдугаар сар

1. Ногдол ашиг хуваарилах эсэх асуудал
2. Компанийн стратеги зорилтын хэрэгжилт

Гуравдугаар сар

1. Санхүүгийн үзүүлэлтүүдийн гүйцэтгэлийн өрсөлдөгчидтэй харьцуулсан тайлан

Дөрөвдүгээр сар

1. Дараа жилийн санхүүгийн тайлан
2. Сангуудын хуваарилалт

Зургаадугаар сар

1. Стратеги төлөвлөгөө
2. Нэгдүгээр газрын тайлан

3. ТУЗ-ийн даргын тайлан

4. Ногдол ашгийн бодлого
5. Жилд гарсан шийдвэрийн хэрэгжилт
6. Дараа жилийн хурлын төлөвлөгөө

Есдүгээр сар

1. Ногдол ашиг хуваарилах
2. Жилийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тухай
3. Санхүүгийн үзүүлэлтүүдийн гүйцэтгэлийн өрсөлдөгчидтэй харьцуулсан тайлан
4. Гадаад аудиторыг томилох тухай

Аравдугаар сар

1. Стратеги төлөвлөгөө

Арван хоёрдугаар сар

1. Жилийн төсөв
2. Ногдол ашиг
3. Стратегийн тайлан

9. Компанийн мэдээллийн бодлогын баримт бичгийн нийтлэг бүтэц

1. Нийтлэг зүйл
2. Мэдээллийн ангилал, тодорхойлолт
3. Мэдээллийг нээлттэй болгох зорилго, зарчим
4. Нээлттэй байдлыг хариуцагч этгээд түүний эрх, үүрэг
5. Компанийн тухай мэдээллийг нээлттэй болгох журам
6. Нийтэд нээлттэй байх мэдээлэл
7. ХЭ-д зориулсан мэдээлэл
8. Албан болон нууц байх мэдээлэл
9. Дотоод мэдээлэл
10. Компанийн цахим хуудас, түүнийг хөтлөх журам

10. Ногдол ашгийн бодлогын баримт бичигт тусгах нийтлэг мэдээлэл

1. Нийтлэг зүйл
2. Ногдол ашиг хуваарилах нөхцөл
3. Хуваарилах эсэх талаар шийдвэр гаргах
4. Ногдол ашиг авах этгээд
5. Ногдол ашиг олгох тухай
6. Ногдол ашиг хуваарилсан болон олгосон тухай тайлагналт

11. Компанийн жилийн тайланд тусгах нийтлэг мэдээлэл

1. ТУЗ-ийн даргын мэдэгдэл
2. Гүйцэтгэх удирдлагын мэдэгдэл
3. Компанийн тухай ерөнхий мэдээлэл
4. Нябо бүртгэлийн бодлогын тухай мэдээлэл
5. Баланс
6. Мөнгөн урсгалын тайлан
7. Ашиг, алдагдлын тухай мэдээлэл
8. Санхүүгийн үзүүлэлтийн талаарх мэдээлэл
9. Үйл ажиллагаа ба санхүүгийн тайлангийн талаарх тойм
10. Компани дээр тухайн жилд хийгдсэн их болон СЗХ-ийн талаарх мэдээлэл
11. Аудитын тайлан
12. Бусад онцлог мэдээлэл

Эдгээрээс гадна жилийн тайланд өөрийн компанийн дараах чиглэлийн ажлуудыг бусдад танилцуулах зорилгоор бичиж болно.

- Үндсэн үйл ажиллагааныхаа үр дүн, олсон амжилтын талаар
- Нийгмийн хариуцлагын талаар хийж байгаа ажил
- Байгаль хамгаалал болон аюулгүй ажиллагааны чиглэлээр хийж байгаа ажил

ХАВСРАЛТ 2. ТӨРИЙН ӨМЧИТ УУЛ УУРХАЙН КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДЛЫГ ҮНЭЛЭХ АРГАЧЛАЛ

- 1) *Үнэлгээний үзүүлэлтүүдийг сонгох болон үнэлгээ хийхэд баримтлах зарчим:*
 1. Харьцуулах үзүүлэлт нь илүү өндөр түвшнийх байх
 2. Компанийн засаглалын бүрэлдэхүүн хэсгүүдийг бүрэн хамарсан байх
 3. Нийтээр хэрэглэх бололцоотой байх
 4. Аргачлал нь компанийн засаглалын түвшинг үнэн зөв тогтоох боломжтой байх
 5. Хөндлөнгийн аливаа хийсвэр нөлөөнд автахааргүй байх
- 2) *Үнэлгээ хийх үзүүлэлтүүд:* компанийн засаглалыг дор дурдсан бүрэлдэхүүн хэсгүүдээр үнэлнэ.
 1. Хувьцаа эзэмшигч түүний эрхийн хэрэгжилт
 2. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал
 3. Төлөөлөн удирдах зөвлөл
 4. Гүйцэтгэх удирдлага
 5. Мэдээллийн ил тод нээлттэй байдал
 6. Чухал хэлцлүүд
 7. Ногдол ашиг
 8. Дүрэм болон засаглалтай холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулж буй бусад эрхийн актууд
 9. Хяналтын тогтолцоо
- 3) *Үнэлгээг тооцоолох аргачлал*

Энэхүү үнэлгээг компани бүрээр тооцож гаргана. Компани бүрийн үнэлгээг гаргахдаа энэ хавсралтын хүснэгтэд дурдсан компанийн засаглалын бүрэлдэхүүн хэсэг, тэдгээрт өгсөн ач холбогдлын коэффициентийг үндэслэн дараах байдлаар тодорхойлно.

$K_m \text{ЗНД} = (\sum Y_{d_n} \times K_n)$; n ; үүний

$K_m \text{ЗНД}$ – m -р компанийн засаглалын нэгдсэн дүн, $m = 1 \div 9$

Y_{d_n} – n -р бүрэлдэхүүн хэсэгт өгсөн үнэлгээний дүн, $n = 1 \div 9$, үүнийг Хавсралт 3-т үзүүлсэн бүлэг бүрийн асуулгад өгсөн онооны арифметик дунджаар тодорхойлно.

K_n – n -р бүрэлдэхүүн хэсэгт өгсөн ач холбогдлын коэффициент /энэхүү хавсралтын хүснэгтэд үзүүлэв/.

Дээр дурдсан бүрэлдэхүүн хэсгийн үнэлгээ Y_{d_n} -ийг тухайн бүрэлдэхүүн хэсгийн үнэлгээг тодорхойлох Хавсралт 3-т заасан асуулгуудын хэрэгжилтэд өгөх үнэлгээний оноогоор тодорхойлно.

Асуулгуудын хэрэгжилтэд өгөх онооны үнэлгээг тухайн асуулгын хүрээнд Монгол Улсын холбогдох хуулийн заалт болон сайн засаглалын хүрээнд байх нийтлэг хандлагыг шалгуур болгон дараах байдлаар гаргана.

- 1) Тухайн асуулгад харгалзах хуулийн заалтыг сайн засаглалын нийтлэг зарчмын дагуу хэд хэдэн тодорхой ажиллагаагаар хөгжүүлэн хэрэгжүүлж байгаа бол – авах оноо 5, хувиар 100
 - 2) Тухайн асуулгад харгалзах хуулийн заалтыг сайн засаглалын нийтлэг зарчмын дагуу тодорхой нэг ажиллагаагаар хөгжүүлэн хэрэгжүүлж эхлэж байгаа бол – авах оноо 4, хувиар 80
 - 3) Тухайн асуулгад харгалзах хуулийн заалтыг хуульд заасан хэмжээнд хэрэгжүүлж байгаа бол – авах оноо 2-3, хувиар 40-60
 - 4) Тухайн асуулгад харгалзах хуулийн заалтыг хэрэгжүүлэх эхлэл байгаа бол – авах оноо 1, хувиар 20
 - 5) Тухайн асуулгыг хэрэгжүүлэх талаар тодорхой зүйл хийгдээгүй бол – авах оноо 0, хувиар 0.
- Асуулга нь тухайн компанид хэрэгждэггүй тохиолдолд үнэлгээ өгөхгүй бөгөөд түүнийг үнэлгээнд тооцохгүй.

Компани бүрийн засаглалын түвшинг үнэлэх компанийн засаглалын бүрэлдэхүүн хэсгүүд ба тэдгээрт өгөх ач холбогдлын коэффициент

Бүлгийн тэмдэглэгээ	Бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нэр	Асуулгын тоо	Ач холбогдлын коэффициент /K _n , хувиар/
A	Хувьцаа эзэмшигч	11.0	5.0
B	ХЭ-ийн хурал	14.0	7.5
B	Төлөөлөн удирдах зөвлөл	38.0	20.0
C	Гүйцэтгэх удирдлага	10.0	7.5
D	Мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал	10.0	25.0
E	Чухал хэлцлүүд	3+6=9	25.0
F	Ногдол ашиг	5.0	2.5
G	Дүрэм болон засаглалтай холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулж буй бусад эрхийн актууд	5.0	5.0
H	Компанийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт	8.0	2.5
10	Нийт дүн	110	100

ХАВСРАЛТ 3. ОЮУТОЛГОЙ ХХК-ИЙН ЗАСАГЛАЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДҮН (АСУУЛГА ТУС БҮРЭЭР)

№	Бүлгийн тэмдэглэгээ	Асуулга	Харьцуулах эх үүсвэр	Хэрэгжилтэд өгсөн үнэлгээ	Тайлбар
1	A	ХЭ-ийн эрхийг хамгаалах			
2	A1	ХЭ-ийн бүртгэл хөтлөлт	КТХ: 45.1, 45.2	5	Тухай бүр өөрчлөн хөтөлдөг
3	A2	ХЭ-ийн бүртгэлийн агуулга	45.3	5	Сайн
4	A3	ХЭ-ийн ээлжит хурлын үед ХЭ-ийн авах ёстой мэдээллийг бүрэн хүргэдэг эсэх	65.6	0	Тусгайлан хүргэдэггүй
5	A4	ХЭ-ийн ээлжит хурлын зарыг ХЭ цаг тухайд нь авах бололцоог хангасан байдал	65.2	5	Тогтсон хугацаанд хүргэдэг
6	A5	ХЭХ-аар хэлэлцэх асуудлаар ХЭ саналаа өгөхөд шаардлагатай мэдээллээр бүрэн хангадаг эсэх	60.2	5	Хангадаг
7	A6	Ногдол ашиг хуваарилсан байдал	КЗ: 46.5	0	Үгүй
9	A8	ХЭ-ээс ТУЗ-ийн гишүүнд нэр дэвшүүлэх боломж		5	Гэрээ болон дүрэмд заасан
10	A9	ХЭ-д компанийн санхүүгийн талаарх мэдээллийг чөлөөтэй авах бололцоог хангасан байдал	МИТНБМАЭТХ:	0	Вэбд тавиагүй
11	A10	ХЭ компанийн үйл ажиллагаа болон компани дээр болж буй томоохон үйл явдлын талаар байнгын мэдээлэл авах бололцоог хангасан байдал	МИТНБМАЭТХ:	0	“-
12	A11	Төрийн эзэмшлийн хувьцааны эрхийг төрийг төлөөлөн эзэмшиж буй этгээдүүдийн төлөөлөх хэмжээг тусгайлан тогтоож өгсөн эсэх	Төрийн байгууллагуудын эрхийг тусгайлан тогтоосон байх	2	Тодорхой бус
	A12	ХЭ-ийн эдлэх эрхийг тусгайлан гаргаж нийтэд мэдээлэх	КСЗ-ын жишээ	0	Үгүй
	A13	Жижиг ХЭ-ийн эрхийг хамгаалах хүрээнд тусгайлсан ажиллагаа байгаа эсэх	“-	0	Үгүй
	A14	Зарласан болон гаргасан хувьцааг дүрэм, бүртгэлд тусгасан байдал	31.1, 33.4	5	Тусгасан

№	Бүлгийн тэмдэглэгээ	Асуулга	Харьцуулах эх үүсвэр	Хэрэгжилтэд өгсөн үнэлгээ	Тайлбар
13		А хэсгийн үнэлгээний дүн [A1+ ... +A15]:15		32:14=2.2	
15	Б1	ХЭХ хуралдуулах тусгайлсан журамтай эсэх	КТХ:	5	Байгаа
16	Б2	Журамд зохих зүйлийг заасан эсэх		4	Тодорхой болгох шаардлага байгаа
17	Б3	ХЭ-ийн ээлжит хурлыг хуульд заасан хугацаанд хэрэгжүүлдэг эсэх	КТХ: 59.4	5	Хэрэгжүүлдэг
18	Б4	ТУЗ-өөс ХЭХ хуралдуулах шийдвэр гаргадаг эсэх	КТХ: 60.1,60.2	2	Хэлэлцэх асуудлыг тогтоодоггүй
19	Б5	ТУЗ-өөс ХЭ-ийн ээлжит хурал хуралдуулах шийдвэрийг хуульд заасны дагуу гаргадаг эсэх	КТХ:59.4	2	Сайн биш
23	Б9	Хуралд оролцогсдыг хуралд оролцох эрхтэй эсэхийг тодорхойлдог эсэх		4	Төрийн төлөөлөл хэрэгжүүлэгч итгэмжлэл нь тодорхой бус
24	Б10	Хурлын ирцийг хэлэлцэх асуудал бүрээр гаргадаг эсэх	63.3, 63.4	4	Тодорхойгүй
26	Б12	ХЭХ-ын талаар нэгдсэн тайлан гаргадаг эсэх		3	Хангалттай бус
27	Б13	Хурлыг зар хүргэх тусгай журамтай эсэх	65.2	3	Тусгайлсан журам байхгүй хурлын журамд байгаа
28	Б14	ХЭХ-аас шийдвэр гаргалт		5	Хэрэгжилтээр төлөвлөгөө гаргаж биелэлтийг гаргадаг
29	Б15	Хурлаас гаргасан шийдвэрийг нийтэд мэдээлдэг эсэх		0	Үгүй
30	Б16	ХЭХ хуралдуулах талаар ХЭ-ээс ирүүлсэн хүсэлт шаардлагыг хэрэгжүүлдэг эсэх		4	

№	Бүлгийн тэмдэглэгээ	Асуулга	Харьцуулах эх үүсвэр	Хэрэгжилтэд өгсөн үнэлгээ	Тайлбар
32	Б17	ХЭХ-аар хэлэлцэх асуудлаар төрийн төлөөлөл хэрэгжүүлэх этгээдийн эрх хэмжээг төрийн холбогдох байгууллагад хуваарилсан эсэх		2	Тодорхой бус
33	Б18	ХЭХ-ын материал хадгалалт		5	Журамтай
34	Б хэсгийн үнэлгээний дүн [Б1+ +Б19]:19			48:14=3.4	
35	В	ТУЗ нь ХЭХ-ийн чөлөөт цагт компанийн эрх барих байгууллага			
36	В1	ТУЗ-ийн дарга, гишүүд			
40	В1.4	ТУЗ-ийн гишүүдийн нэр дэвшүүлэлт зохих журмын дагуу явагдсан эсэх	81.5.3,	3	Монголын талын гишүүдийнх тодорхой бус
41	В1.5	ТУЗ-ийн гишүүдийн томилгоо	КТХ:77.1	5	Гэрээгээр
47	В1.11	ТУЗ-ийн төрийг төлөөлж буй гишүүд хуралд хэлэлцэх асуудлаар санал өгөхдөө удирдамж авдаг эсэх	ТБОНӨТХ	3	Удирдамжтай боловч тэр нь компанид тодорхой бус
	В1.12	Компанийн зүгээс ТУЗ-ийн гишүүдтэй ажиллах тэднийг компанийн үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээллээр хангах ажиллагаа		5	Сайн
48	В1.13	ТУЗ-ийн гишүүдийн бүрэн эрхийн хугацаа	КТХ:77.2	0	Тодорхой бус
49	В1.14	ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлын хуваарилалт		0	
50	В1.15	ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлын дүгнэлт		0	
51	В1.16	ТУЗ-ийн гишүүдийн шагнал урамшуулал тэдний ажлын гүйцэтгэлтэй уялдсан эсэх		3	Гадаад гишүүд авахгүй
52	В1.17	Гишүүдийн цалин, шагнал нийтэд нээлттэй байгаа эсэх		0	
	В1.18	Гишүүд ажлын лавлагаа материал бүхий тусгайлсан хавтастай эсэх		5	
	В1.19	ТУЗ-ийн дарга ГЗ нэг хүн хашдаг эсэх	КТХ:83.4	5	
	В1.20	ГЗ нь ТУЗ-ийн гишүүн эсэх		2	
	В1.21	ТУЗ-ийн дарга хорооны дарга эсэх		5	
53	В1 дэд бүлгийн үнэлгээ [В1.1+ ... + В1.22]:22			36:13=2.7	
54	В2	ТУЗ-ийн хороод			
55	В2.1	Заавал байх хороодыг байгуулсан эсэх	КТХ:81.2	3	1 хороо байхгүй
56	В2.2	Хороодын гишүүдийн бүрэлдэхүүн зохих журмын дагуу байгаа эсэх	КТХ:81.2	-	

№	Бүлгийн тэмдэглэгээ	Асуулга	Харьцуулах эх үүсвэр	Хэрэгжилтэд өгсөн үнэлгээ	Тайлбар
57	B2.3	Хороодын ажиллах журамтай эсэх		5	
58	B2.4	Хороодын үйл ажиллагааг зохих түвшинд явуулж буй эсэх	КТХ:81.4, 81.5 81.6	4	
59	B2.5	Хороодын ажил дүгнэдэг эсэх		0	Тусгайлан дүгнэдэггүй
60	B2.6	Тодорхой асуудлаар түр болон байнгын ажиллагаатай хороо ажилладаг эсэх		5	
61	B2.7	Хороодын гишүүнд ажилласны төлөө урамшуулал олгодог эсэх		0	
63	B2 дэд бүлгийн үнэлгээ [B2.1+ ... +B2.8]:7			17:6=2.8	
64	B3	ТУЗ-ийн хурал			
65	B3.1	ТУЗ-ийн хурлын төлөвлөгөө	КСЗ	5	Байгаа
66	B3.2	Хурлын шийдвэрийг нийтэд мэдээлэлт		0	
67	B3.3	Хурлын зар хүргэлт		5	
68	B3.4	Гишүүд хуралд биеэр болон сонсож оролцох байдал		5	Биеэр оролцох
69	B3.5	Хурлын ирц, хурал хуралдуулах санал гаргалт		5	
70	B3.6	Хурлын тэмдэглэл ба шийдвэрийн баталгаажуулалт		5	Явуулдаг
71	B3 хэсгийн үнэлгээний дүн [B3.1+B3.2+...+B3.6]:6			25:6=4.2	
72	B4	ТУЗ-ийн нийтлэг ажиллагаа			
73	B4.1	ТУЗ-ийн үйл ажиллагаанд үнэлэлт өгөх	КСЗ	0	
74	B4.2	ТУЗ-ийн ажлын тайлагналт	"-	0	
75	B4.3	ТУЗ-ийн үйл ажиллагаанд дүгнэлт өгдөг эсэх	"-	0	
76	B4.4	ТУЗ-ийн гишүүдийн хариуцлагын даатгал хийлгэдэг байдал	"-	4	
77	B4 хэсгийн үнэлгээний дүн [B4.1+B4.2+B4.3+B4.4]:4			4:4=1	
78	B5	ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга			
79	B5.1	Сургалтад хамрагдсан эсэх	КТХ:75.8	5	
80	B5.2	КЗ-ын баримт бичгийн эмх цэгц, хадгалалт, хөтлөлт		5	
81	B5.3	ТУЗ болон ХЭХ-аас гарч буй шийдвэрүүдийн агуулга, бичлэгийн байдал	КТХ:82	5	

№	Бүлгийн тэмдэглэгээ	Асуулга	Харьцуулах эх үүсвэр	Хэрэгжилтэд өгсөн үнэлгээ	Тайлбар
82	B5.4	Оролцогч талуудтай компанийг холбож ажилладаг байдал		5	
	B5.5	Хороодтой ажиллах ажиллагаа		5	
	B5.6	Хяналтын бүтэцтэй ажиллах ажиллагаа		5	
	B5.7	ХЭ-тэй ажиллах ажиллагаа		5	
	B5.8	Мэдээллийг ил тод, нээлттэй болгох ажиллагаа		0	
	B5.9	Бусад талуудтай ажиллах ажиллагаа		5	
83	B5 хэсгийн үнэлгээний дүн [B5.1+B4.2+B4.3+B4.4]:9			40:9=4.4	
84	B хэсгийн үнэлгээний нэгдсэн дүн [B1+ +B5]:5			15.6:5=3.1	
85	C	Гүйцэтгэх удирдлага			
86	C1	Гүйцэтгэх удирдлагыг сонгох, томилох болон үйл ажиллагааг зохицуулсан тусгай журамтай эсэх		4	Байгаа
87	C2	Нэр дэвшүүлэх ажиллагаа		5	Гэрээ
88	C3	ГЗ-д компанийн онцлогтой уялдсан шаардлага тавьдаг эсэх		4	
89	C4	Гэрээ байгуулалт	КТХ:83.6	4	
90	C5	Томилгоо		5	Гэрээ
91	C6	Үйл ажиллагаа болон гэрээний биелэлтийг тусд нь дүгнэдэг эсэх		0	
92	C7	Ажлын тайлагналт улирал, жилээр		5	
93	C8	Төрөөс ГЗ-тай шууд харьцдаг эсэх		3	Том ХЭ
94	C9	ГЗ-ын ажлыг ТУЗ-өөс өөр төрийн аль нэг байгууллага дүгнэдэг эсэх		5	Үгүй
95	C10	ГЗ-ын цалин, урамшууллыг нийтэд мэдээлдэг эсэх		0	
96	C хэсгийн үнэлгээний нэгдсэн дүн [C1+ +C10]:10			30:10=3.0	
97	D	Мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдал			
98	D1	Мэдээллийн бодлогын баримт бичигтэй эсэх		4	Журамлагдсан
99	D2	ХЭ-ийн бүртгэл түүний дотор том ХЭ-ийн нэр, эзэмшиж буй хувьцааны хэмжээг нийтэд мэдээлэх боломж		4	
100	D3	Вэб хуудастай эсэх, түүнд КЗ-ын талаар тусгай булан байгаа эсэх		2	Тусгай булан байхгүй
101	D4	Вэбийн хөтлөлт		4	

№	Бүлгийн тэмдэглэгээ	Асуулга	Харьцуулах эх үүсвэр	Хэрэгжилтэд өгсөн үнэлгээ	Тайлбар
102	D5	Компани дээр болсон томоохон үйл явдлыг нийтэд тогтмол мэдээлдэг байдал		2	Бараг үгүй
103	D6	Санхүүгийн мэдээллийг нийтэд мэдээлдэг эсэх		0	Үгүй
104	D7	Санхүүгийн мэдээллийг вэб дээр тогтмол мэдээлдэг эсэх		0	Үгүй
105	D8	Худалдан авалтын ажиллагааны гүйцэтгэлийг нийтэд нээлттэй мэдээлдэг эсэх		4	Гүйцэд бус
106	D9	ТУЗ ба ГЗ-ын цалин, урамшууллыг жилийн тайланд тусгадаг эсэх		0	Үгүй
107	D10	Компанийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн жилийн нэгдсэн тайланг аудитын дүгнэлтийн хамт нийтэд зориулан тусгайлан эмхэтгэл болгон гаргадаг эсэх		0	Үгүй
109	D хэсгийн үнэлгээний нэгдсэн дүн [D1+ ... +D10]:10			21:10=2.1	
110	E	Чухал хэлцэл			
111	E1	Их хэлцэл			
112	E1.1	Их хэлцлийг зохих журмын дагуу шийдсэн байдал	КТХ:88	4	
113	E1.2	Нийтэд мэдээлдэг байдал	КТХ:88	0	
114	E1.3	Жилийн тайланд тусгадаг байдал	КТХ:88	0	
115	E1 дэд хэсгийн үнэлгээний дүн [E1.1+ ...E1.3]:3			4:3=1.3	
116	E2	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл			
117	E2.1	СЗ-тэй хэлцлийг зохих журмын дагуу шийдсэн байдал	КТХ:92	1	
118	E2.2	Нийтэд мэдээлдэг байдал	КТХ:89.5	0	
119	E2.3	Жилийн тайланд тусгадаг байдал		0	
120	E2.4	Эрх бүхий албан тушаалтан /ЭБАТ/ хэн байхыг дүрэмдээ тусгасан байдал	КТХ:84.2		
121	E2.5	ЭБАТ нь өөрийн нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээллийг өгсөн байдал	КТХ:85.1	0	
122	E2.6	ЭБАТ болон түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээлэл нээлтэй байгаа эсэх		0	
123	E2 дэд хэсгийн үнэлгээний дүн [E2.1+ ... E2.6]:6			1	
124	F	Дүрэм ба бусад эрхийн актууд			

№	Бүлгийн тэмдэглэгээ	Асуулга	Харьцуулах эх үүсвэр	Хэрэгжилтэд өгсөн үнэлгээ	Тайлбар
125	F1	Дүрмийг баталсан байдал	КТХ:14.3.2	5	
126	F2	Дүрэмд орсон нэмэлт өөрчлөлтийг баталсан байдал	КТХ:17.1	5	
127	F3	Дүрэмд зайлшгүй байх ёстой зүйлүүдийг тусгасан байдал	КТХ:16.2	5	
128	F4	Дүрэм нийтэд нээлттэй байгаа эсэх		0	
129	F5	Засаглалтай холбоотой ажиллагааг зохицуулсан эрхийн актууд байгаа эсэх	КСЗ	3	
130	F хэсгийн үнэлгээний дүн [F1+...+F5]:5			18:5=3.6	
131	G	Ногдол ашиг			
132	G1	Ногдол ашгийн бодлогын баримт бичиг байгаа эсэх	КСЗ	0	
133	G2	Ногдол ашиг хуваарилсан байдал		0	
134	G3	Ногдол ашиг хуваарилах эсэх тухай шийдвэр гаргаж буй байдал	КТХ:46.5	0	
135	G4	Ногдол ашиг хуваарилах тухай шийдвэрт тусгах ёстой зүйлийг тусгасан байдал	КТХ:46.1	0	
136	G5	Хуваарилсан ногдол ашгийг нябо бүртгэлд тусгаж буй байдал	КТХ:46.13	0	
137	G хэсгийн үнэлгээний дүн [G1+...+G5]:5			0	
138	H	Хяналтын тогтолцоо:			
139	H1	Компанийн хяналтын тогтолцоог зохицуулсан баримт бичиг байгаа эсэх		4	
140	H2	Аудитын хороо байгуулсан эсэх	КТХ:81.4	5	
141	H4	Хорооны бүрэлдэхүүн	КТХ:81.4	4	
142	H4	Хорооны үйл ажиллагаа	КТХ:81.4	4	
143	H5	Хорооны үйл ажиллагааны тайлагналт, дүгнэдэг байдал		1	
144	H6	Хөндлөнгийн аудитыг сонгох, томилох ажиллагаа	КТХ:81.4	5	
145	H7	Хөндлөнгийн аудитын тайланг нийтэд мэдээлдэг байдал		0	
146	H8	Дотоод хяналтын тогтолцоо, түүний томилгоо, ажлыг дүгнэх ажиллагаа		5	
147	H хэсгийн үнэлгээний дүн [H1+ ... +H8]:8			29:8=3.6	
148	Нийт дүн: [13+34+84+96+109+115+123+130+137+147]:9			2.4	

ХАВСРАЛТ 4. ОЮУТОЛГОЙ ХХК-ИЙН “0” ҮНЭЛГЭЭ АВСАН АСУУЛГА

№	Бүлгийн тэмдэглэлгээ	Асуулга
1	A3	ХЭ-ийн ээлжит хурлын үед ХЭ-ийн авах ёстой мэдээллийг бүрэн хүргэдэг эсэх
2	A6	Ногдол ашиг хуваарилсан байдал
3	A9	ХЭ-д компанийн санхүүгийн талаарх мэдээлэл авах бололцоог хангасан байдал
4	A10	ХЭ компанийн үйл ажиллагаа болон компани дээр болж буй томоохон үйл явдлын талаар байнгын мэдээлэл авах бололцоог хангасан байдал
5	A11	Төрийн эзэмшлийн хувьцааны эрхийг төрийг төлөөлөн эзэмшиж буй этгээдийн төлөөлөх хэмжээг тусгайлан тогтоож өгсөн эсэх
1	B15	Хурлаас гаргасан шийдвэрийг нийтэд мэдээлдэг эсэх
1	B1.13	ТУЗ-ийн гишүүдийн бүрэн эрхийн хугацаа
2	B1.14	ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлын хуваарилалт
3	B1.15	ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлын дүгнэлт
4	B1.17	Гишүүдийн цалин, шагнал нийтэд нээлттэй байгаа эсэх
5	B2.5	Хороодын ажил дүгнэдэг эсэх
6	B2.7	Хороодын гишүүнд ажилласны төлөө урамшуулал олгодог эсэх
7	B3.2	Хурлын тэмдэглэл, шийдвэрийг нийтэд мэдээлэлт
8	B4.1	ТУЗ-ийн үйл ажиллагаанд үнэлэлт өгөх
9	B4.2	ТУЗ-ийн ажлын тайлагналт
10	B4.3	ТУЗ-ийн үйл ажиллагаанд дүгнэлт өгдөг эсэх
11	B5.8	ТУЗ-ийн НБД-ын мэдээллийг ил тод нээлттэй болгох ажиллагаа
1	C6	Үйл ажиллагаа болон гэрээний биелэлтийг тусд нь дүгнэдэг эсэх
2	C10	ГЗ-ын цалин, урамшууллыг нийтэд мэдээлдэг эсэх
1	D6	Санхүүгийн мэдээллийг нийтэд мэдээлдэг эсэх
2	D7	Санхүүгийн мэдээллийг вэб дээр тогтмол мэдээлдэг эсэх
3	D9	ТУЗ ба ГЗ-ын цалин, урамшууллыг жилийн тайланд тусгадаг эсэх
4	D10	Компанийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн жилийн нэгдсэн тайланг аудитын дүгнэлтийн хамт нийтэд зориулан тусгайлан эмхэтгэл болгон гаргадаг эсэх
1	E1.2	Нийтэд мэдээлдэг байдал
2	E1.3	Жилийн тайланд тусгадаг байдал
3	E2.1	СЗ-тэй хэлцлийг зохих журмын дагуу шийдсэн байдал
4	E2.2	Нийтэд мэдээлдэг байдал
5	E2.3	Жилийн тайланд тусгадаг байдал
6	E2.5	ЭБАТ нь өөрийн нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээллийг өгсөн байдал

7	E2.6	ЭБАТ болон түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээлэл нээлттэй байгаа эсэх
9	F4	Дүрэм нийтэд нээлттэй байгаа эсэх
1	G1	Ногдол ашгийн бодлогын баримт бичиг байгаа эсэх
2	G2	Ногдол ашиг хуваарилсан байдал
3	G3	Ногдол ашиг хуваарилах эсэх тухай шийдвэр гаргаж буй байдал
4	G4	Ногдол ашиг хуваарилах тухай шийдвэрт тусгах ёстой зүйлийг оруулсан байдал
4	G5	Хуваарилсан ногдол ашгийг нябо бүртгэлд тусгаж буй байдал
5	H7	Хөндлөнгийн аудитын тайланг нийтэд мэдээлдэг байдал

Лавлах материал

1. ОУСК (2011) “Компанийн засаглалын ажилтан, Монголын компаниудад өгөх зөвлөмж” Гарын авлага.
2. ОУСК, СЗХ (2014) “Компанийн засаглалын хууль зүйн орчин” Гарын авлага.
3. Компанийн тухай хууль (2011)
4. “Монгол Улсын компанийн засаглалын үндэсний тайлан” (2013), УБ
5. Оюутолгой ХХК “Оюутолгой ХХК-ийн дүрэм”
6. Оюутолгой ХХК “Оюутолгой ХХК-ийн ТУЗ болон зарим хороодын ажиллах журам”
7. Төрийн өмчит үйлдвэрийн газрын компанийн засаглал, ЭЗХАХБ-ын гишүүн орнуудад хийсэн судалгаа (2005)
8. Оюутолгой ХХК (2014) “ТУЗ-ийн хурлын материал”
9. Оюутолгой ХХК (2013, 2014) “ХЭХ-ын материал”
10. ОУСК, Сэтгүүлчдийн Олон улсын төв (2012) “Хэн компанийнг чиглүүлж байна вэ?” Компанийн засаглалын талаарх сурвалжлах удирдамж.
11. IFC (2008) “Corporate governance” Manual ,Belgrade.
12. IFC (2013) “Corporate governance scorecard”
13. “Пособие по корпоративному управлению” Часть I,II, III, IV, V, VI (2005), Москва

Товчилсон үг

АНУ-ын ОУХА	Америкийн Нэгдсэн Улсын Олон Улсын Хөгжлийн Агентлаг
ГЗ	Гүйцэтгэх захирал
ГУ	Гүйцэтгэх удирдлага
КТХ	Компанийн тухай хууль
МБББ	Мэдээллийн бодлогын баримт бичиг
МИТНБМАЭТХ	Мэдээллийн ил тод нээлттэй байдал, мэдээлэл авах эрхийн тухай хууль
НДХ	Нэр дэвшүүлэх хороо
ОУСК	Олон Улсын Санхүүгийн Корпораци
СЗХ	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл
ТК	Тооллогын комисс
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл
ТУЗ-ийн НБД	Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга
ХЭ	Хувьцаа эзэмшигч
ХЭХ	Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал
ЦУХ	Цалин, урамшууллын хороо
ЭЗХАХБ	Эдийн Засгийн Хамтын Ажиллагаа, Хөгжлийн байгууллага
ЭБАТ	Эрх бүхий албан тушаалтан

Хүснэгт, зургийн жагсаалт

1. Хүснэгт 1. Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын нэгдсэн үнэлгээний дүн
2. Зураг 1. Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын түвшинг төрийн өмчит уул уурхайн компаниудын дундаж үзүүлэлттэй харьцуулсан байдал
3. Хүснэгт 2. Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын үнэлгээнд сайн үнэлгээ буюу 5 оноо авсан асуулгууд
4. Хүснэгт 3. Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын үзүүлэлтүүдийн нийт дүнд “0” оноо авсан асуулгын тоо, хэмжээ

1. Үнэлгээний аргачлалын тойм	3
2. Үнэлгээний ерөнхий дүн	4
3. Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын түвшинг сайжруулах-Зөвлөмж	9
3.1 ХЭ-ийн эрхийг хамгаалах хүрээнд өгөх зөвлөмж	9
3.2 Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын хүрээнд өгөх зөвлөмж	11
3.3 ТУЗ-ийн ажиллагааны талаар өгөх зөвлөмж	12
3.4 Гүйцэтгэх удирдлагын ажиллагааны талаар өгөх зөвлөмж	13
3.5 Мэдээллийн ил тод, нээлттэй байдлын талаар өгөх зөвлөмж	14
3.6 Чухал хэлцлийг хийх талаар өгөх зөвлөмж.....	15
3.7 Ногдол ашгийн талаар өгөх зөвлөмж	16
3.8 Хяналтын тогтолцооны талаар өгөх зөвлөмж	17
3.9 Дүрэм болон бусад эрхийн актуудын талаар өгөх зөвлөмж	18
4. Хавсралтууд	19
Хавсралт 1. Компанийн засаглалыг сайжруулах хүрээнд ашиглах зарим баримт бичгийн загвар	19
1. ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг үнэлэх хүснэгт	19
2. ТУЗ-ийн гишүүдийн ажлыг үнэлэх хүснэгт	22
3. ТУЗ-ийн хурлын дэлгэрэнгүй тэмдэглэл	23
4. ТУЗ-ийн гишүүдэд тавих шаардлага	25
5. Компанийн засаглалтай холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулах хүрээнд компанид байх эрхийн актууд	25
6. ТУЗ-ийн дэргэдэх хороодын ажиллах журмын нийтлэг бүтэц	25
7. ТУЗ-ийн гишүүдэд цалин, урамшуулал олгоход анхаарах асуудлууд	26
8. ТУЗ-ийн хурлаар хэлэлцэх асуудлын төлөвлөгөөний нийтлэг жишээ	26
9. Компанийн мэдээллийн бодлогын баримт бичгийн нийтлэг бүтэц	27
10. Ногдол ашгийн бодлогын баримт бичигт тусгах нийтлэг мэдээлэл	27
11. Компанийн жилийн тайланд тусгах нийтлэг мэдээлэл	27
Хавсралт 2. Төрийн өмчит уул уурхайн компанийн засаглалын өнөөгийн байдлыг үнэлэх аргачлал	28
Хавсралт 3. Оюутолгой ХХК-ийн засаглалын үнэлгээний дүн (асуулга тус бүрээр)	30
Хавсралт 4. Оюутолгой ХХК-ийн “О” үнэлгээ авсан асуулга	37
Лавлах материал	39
Товчилсон үг	40
Хүснэгт, зургийн жагсаалт	40

